

МОЛОДИЙ МЕДИК

№2, лютий-березень 2019 р.

На базі ВНМУ буде створений унікальний україно-корейський біотехнологічний центр

Все має початок. І великі справи – також. 4 березня 2019 року в урочистій обстановці за участі губернатора Вінниччини Валерія Коровія та мера Вінниці Сергія Моргунова, а також Надзвичайного та Повноважного Посла Республіки Корея в Україні Лі Янг Гу був підписаний Меморандум про співпрацю та створення спільного науково-дослідного центру на базі Вінницького національного медичного університету ім. М. Пирогова.

Центр буде створено корейською біотехнологічною компанією "Well Marker Bio Co" за сприяння Посольства Кореї в Україні із залученням Подільського регіонального центру онкології. Його основною задачею буде розробка молекулярних протираккових препаратів на основі повного циклу досліджень. Такий центр стане унікальним для України, Східної Європи та країн СНД закладом.

Відкриваючи церемонію підписання, губернатор Вінниччини Валерій Коровій відмітив: все, що починається у Вінниці, приречене на успіх. Валерій Вікторович вважає, що корейським представникам вдалося залучити найкращих партнерів в Україні.

Пан Посол Республіки Корея побажав Україні стрімкого економічного розвитку, якого їй, безперечно, допоможе досягти розвиток біотехнологій. Пан Лі Янг Гу вважає, якщо нинішній проект буде успішним в Україні, він матиме успіх і у світі.

- Наразі, Україна має договір про вільну торгівлю з 46 країнами, що надає можливість виходу на Євразійський ринок. І я обережно хочу сказати, що наша зустріч може бути історичною, – сказав пан Посол.

Натомість, ректор ВНМУ, академік НАМН України, проф. Василь Максимович Мороз, згадав про перший візит Пана Лі Янг Гу до ВНМУ, який відбувся півтора роки тому, і зазначив, що основна заслуга у реалізації теперішнього проекту належить Пану Послу:

– Велич цієї людини – у послідовності, адже часто гості пропонують спільні проекти для хорошого тону, але у цьому

випадку проект набув свого розвитку.

Василь Максимович розповів про успіх університету у навчанні студентів з 87 країн світу та повідомив, що новому науково-дослідному центру виділять навчальні площі та площі лабораторій.

Вже зараз проводиться підбір кадрів, центр має стимулювати прорив ВНМУ як у науково-дослідній роботі, так і у пошуку препаратів проти онкозахворювань, і ми зробимо все, щоб там працювали достойні люди, – сказав Василь Максимович.

Головний лікар Подільського регіонального центру онкології Володимир Шамрай зауважив, що за статистикою кожен четвертий житель України – онкохворий. 150-160 тисяч нових випадків раку реєструються щороку і приблизно 80 тисяч пацієнтів щороку помирають. – Більшість з них – люди працездатного віку, – сказав Володимир Анатолійович.

Він відзначив, що Подільський центр онкології більше 30 років є клінічною базою ВНМУ і більше 10 років тут проводяться клінічні дослідження, які дають змогу забезпечувати хворих Вінницької області надсучасними медичними препаратами.

– Тому онкоцентру важливо долучитись до роботи новоствореного НДЦ, – сказав Шамрай.

Фінансувати створення центру буде

британський міжнародний інвестиційний фонд Infiniti Investors Group.

Координатор проекту в Україні Віктор Шафранський розповів, що саме на Вінниччині ініціатори знайшли сприяння, розуміння та бажання, щоб впроваджувати цей проект.

– Не секрет, що перед цим ми відвідували велику кількість і наукових закладів охорони здоров'я, і медичних університетів, спілкувалися в Києві і в інших містах нашої держави, але все ж таки ухвалили рішення втілити проект у Вінниці, виходячи, перш за все – з бажання розвивати співпрацю і націленість на розвиток наукових досліджень, які ми відчули саме у ВНМУ, – сказав Віктор Вікторович. – Вже попередньо визначено, де буде розміщуватись центр. Відібрані для роботи у ньому спеціалісти з ВНМУ поїдуть на навчання у НДЦ Кореї, щоб отримати знання та доступ до нових технологій, які будуть використовуватись для досліджень у Вінниці. Паралельно відбудеться облаштування НДЦ на базі ВНМУ. І, в ідеалі, повернувшись після навчання у Кореї, ці спеціалісти розпочнуть роботу тут.

Проект розрахований на 10 років. Він має підтримку Уряду, депутатів ВР та місцевої влади.

Вікторія Родінкова
Фото Валерія Сизова

Педро Пінто: «Кордон Європи проходить в Україні»

На науково-практичній конференції з міжнародною участю «Медична симуляція – погляд у майбутнє» 8 лютого у ВНМУ був представлений інтерактивний цифровий симулятор для вирішення проблем та клінічного обґрунтування використання віртуальних пацієнтів.

Представити свою розробку на конференцію в Україну приїхав генеральний директор «Body Interact», португальсько-американської компанії-розробника симулятора, Педро Пінто.

І його розробка стала родзинкою конференції. І лікарі, і студенти виконували завдання симулятора, надаючи допомогу віртуальному пацієнту.

Проте, сам пан Пінто був здивований тим, що побачив в Україні не менше, ніж учасники конференції дивувались «Body Interact». Адже саме у ВНМУ генеральний директор «Body Interact» познайомився із системою СКІФ, розробкою ректора ВНМУ, академіка НАМН України, професора Василя Максимовича Мороза. Після недовгих перемовин і обміном інформацією про можливість обох моделюючих систем, сторони дійшли висновку, що можливості СКІФ можна об'єднати із можливостями симулятора від «Body Interact» і представити інтегровану систему як один продукт.

А, спеціально для «ММ», пан Пінто розповів про свої враження від нашого університету та від України загалом, яку він відвідав вперше.

- Це мій перший візит до України і я дуже вражений. Я очікував більш неорганізованого довкілля, проте я дуже позитивно вражений, тому що я бачу, що ви маєте структуроване бачення навчання, структурований шлях залучення іноземних студентів, дуже сконцентровані й засновані на науці навчальні плани. Тому і маєте відмінний результат. Тому я, дійсно, вражений. Ви робите правильні речі і можете комбінувати їх разом. Ви маєте дуже хороші фінансові знання, бачите майбутнє та здійснюєте інтеграцію між тими речами, які повинен робити університет. І це завжди дуже приємно знаходити університети, які мають таке правильне мислення, тому що вони будують майбутнє, розвиваються, знаходять нові шляхи. Інколи – з помилками, але завжди знаходячи рішення, а не сидючи та повторюючи щоразу те ж саме. Адже у вас багато іноземних студентів і вони змушують вас відмінно працювати. Ви повинні змінюватись,

ви на цьому шляху змін і я, дійсно, вражений цим. Адже, ви далеко від центральної Європи, але ці студенти приїждять до вас, тому що ви маєте для них дуже хороший продукт. І вони не приїдуть сюди, якщо ви не забезпечите їм якість. І ви знаєте це.

- Що ви думаєте про майбутню співпрацю Вашої компанії з ВНМУ?

Ми повністю відкриті для співпраці, тому що наш продукт, наша система базується на візуальному пацієнті, на клінічних сценаріях і вони різні у різних частинах світу.

Тому, співпрацюючи з вами, ми можемо визначити нові шляхи впровадження віртуального пацієнта у навчальні практики. Адже [користуючись СКІФом] ваші студенти мають змогу тренуватись задовго до того, як вони потраплять у реальну медицину, робити симуляції стану пацієнта на дуже ранніх стадіях навчання. Вкладення у СКІФ мислення пацієнта допомагає студентам інтегрувати знання у практику, як мінімум, з другого року навчання. Тому вони мають змогу поєднувати багато знань і вмінь. І коли такі студенти йдуть до лікарні у пізніші роки свого навчання, вони впевнені. Їх впевненість у собі має бути на високому рівні, адже вони вже стикались із багатьма речами, які їм треба робити у реальній клініці. Таке раннє впровадження симуляційних технологій в вашому університеті веде до прекрасного результату.

І для нас співпраця з університетами дуже важлива. Тому що ви приносите нові знання, ідеї, будете нові сценарії. І ця співпраця є вигідною для обох сторін.

- Я знаю, що Ви не повинні були брати особисту участь у роботі конференції. Чому, все ж таки, приїхали?

- Тому що мені сказали, що це – дій-

сно важлива конференція. Тут є простір для спілкування та взаємодії з людьми, які також хочуть побачити, куди рухаємось ми, тобто, є можливість обмінятися великою кількістю інформації. І я змінив свій графік. Це мій перший візит до України, але я дуже, дуже ним задоволений, тому що я знайшов дуже гарні речі. Коли ми уявляємо Україну, то думаємо, що це – частина Росії. Але приїхавши в Україну, я зрозумів, що східний кордон Європи знаходиться тут. А Португалія – то західний кордон Європи і ми у цьому близькі.

Коли ми приїхали сюди, очікування були не дуже високими, але коли ми будемо їхати назад, то матимемо великі надії на майбутнє. Тому що ми знайшли розумних людей, організовану систему навчання, та людей, які можуть її реалізувати.

Багато років я працюю з українськими компаніями, і я багато років маю позитивне враження про українські мізки. Вони хороші. Зараз я бачу це – всю інфраструктуру, у цьому випадку – у медичному університеті, і те, що я бачу – дуже структуровано. Що більше ти вкладеш у проект, то далі ти можеш просунутись. Люди мають правильне бачення, вони розуміють, куди йде вивчення медицини, куди потрібно рухатись, вони розуміють, що вони повинні змінювати. І вони прикладають зусилля, щоб це сталося.

Наразі, «Body Interact» поставляє обладнання у 35 країн, у тому числі – в Україну. Головний ринок компанії – то Китай, США та Середньоазійські країни. Обладнання «Body Interact» продається у Канаді, Латинській Америці, Німеччині, Франції, Польщі. Саме зараз бізнес активніше освоює ринок Європи.

За словами його генерального директора, компанія має дуже гучні умови купівлі її обладнання, що робить його більш доступним для споживачів.

Майбутнє симуляції – із ОСКЕ

У ВНМУ відбулась традиційна конференція з симуляційної медицини

8 лютого у ВНМУ проходила вже традиційна науково-практична конференція з міжнародною участю «Медична симуляція – погляд у майбутнє». Проте, цього року у її проведенні відбулись значні зміни.

- По-перше, конференція внесена до реєстру МОЗ. Минулого разу у нас були представники 7 українських медичних університетів, цього разу – усіх вищих медичних закладів України та закладів післядипломної медичної освіти. І фахівці приїхали не просто щось побачити, а цілеспрямовано обговорити проблеми та знайти шляхи їх вирішення, – розповів організатор конференції, професор кафедри акушерства та гінекології ВНМУ№2, д-р. мед. наук Дмитро Геннадійович Коньков.

Учасниками конференції стали більше 120 людей. Зокрема, до Вінниці приїхали великі делегації з Полтави та Чернівців. І, на думку Дмитра Геннадійовича, велику кількість учасників, в основному, привабив постконгрес – день після самої конференції, який був присвячений навчанню фахівців з інших міст проведенню державного іспиту в форматі об'єктивного структурованого клінічного екзамена (ОСКЕ).

Бажаючих з інших університетів, які узяли участь у цьому тренінгу, було майже вдвічі більше, ніж планували організатори.

- Замість команд по 5 учасників нам довелося зробити команди по 8 людей. Ми планували закінчити постконгрес о другій, а закінчили о шостій. – ділиться професор.

Така цікавість до ОСКЕ, на думку Дмитра Геннадійовича, пов'язана з тим, що у ході реформування медичної освіти цей екзамен стане обов'язковим.

Під час нього студенти виявлятимуть рівень своїх практичних навичок з педіатрії, акушерства, хірургії, терапії. Це – екзамен одного дня, який за один день можуть пройти не більше 5 груп студентів.

Для проведення державного екзамену у форматі ОСКЕ вже в цьому році університет закупив манекенів на 4,5 млн гривень. А у перспективі студенти здаватимуть ОСКЕ-1 та ОСКЕ-2 синхронізовано з КРОКАми.

Спілкувалась Вікторія Родінкова

12 лютого 2019 року у стінах нашого університету відбулась зустріч студентського активу із радником Мі-

ністра освіти та науки України Михайлом Винницьким.

Пан Михайло завітав до ВНМУ на

запрошення студентського самоврядування та з радістю поспілкувався із студентами-медиками на тему «Університет мрії: що це і як його створити у Вінниці?».

Під час свого мотивуючого виступу Михайло Винницький розповів про вищу освіту, законодавче підґрунтя та можливості, які відкриваються перед студентами під час навчання в ЗВО. Він також неодноразово наголосив на важливості участі студентів у житті університету, створенні команд, клубів, студентських просторів. Після виступу всі бажаючі мали можливість поставити питання панові Михайлу.

Дякуємо усім, хто долучився до цікавої дискусії!

Студентське самоврядування

Студентка ВНМУ взяла участь у Міжнародній школі з прав людини

Студентка четвертого курсу ВНМУ медичного факультету №1, 20-6 групи Ольга Формода стала однією з учасниць зимової Міжнародної школи з прав людини та громадської діяльності, яка з 28 грудня по 4 січня проходила у Німеччині, у місті Вертфуль поблизу Берліна. Місцем занять став будинок Курта Левенштейна –німецького політика.

- До Школи я потрапила як активістка вінницького осередку молодіжної громадської організації «СД Платформа». Загалом на Школі було 70 учасників з 12 країн, зокрема, Німеччини, Іспанії, Великої Британії, Ізраїлю, Австрії, Македонії та Білорусі, - розповідає Ольга.

За її словами, навчальні дні були розписані погодинно, але деякі блоки учні організували самостійно, щоб краще заглибитись в тему і доступно донести її іншим учасникам у

вигляді воркшопу.

- Завдяки цікавим дискусіям та незвичним методам подачі інформації ми відкрили для себе багато нового, окреслили коло проблем, визначили можливі причини їх виникнення та шляхи вирішення, - говорить Ольга.

Головною метою Школи був обмін досвідом та отримання нових знань щодо механізму захисту прав людини.

- Ми спілкувалися, ділилися знаннями, намагалися донести інформацію про те, яка ситуація в кожній країні, які структури працюють. Було дуже цікаво, адже кожна країна має свій досвід у цій сфері, - каже Ольга. - Як такого «домашнього завдання», яке випускники мали б виконати на батьківщині, немає. Натомість передбачається, що ми будемо ділитися своїми знаннями та досвідом на місцевому рівні.

«ММ»

Фонд Фулбрайта відкритий для участі медиків

Шостого лютого у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова відбулась презентація програм Фонду імені Фулбрайта в Україні. Учасниками засідання стали молоді вчені та фахівці теоретичних та клінічних кафедр університету.

Презентуючи можливості програми, її координаторка Інна Баріш відмітила, що з 1992 року, відтоді як існує програма, близько 1000 українців навчалися, стажувались, проводили дослідження в США. У свою чергу, понад 700 американців викладали в українських вишах та виконували наукову роботу. Понад 200 американських інституцій приймали українських науковців, молодих викладачів та студентів.

Наразі українські фахівці мають змогу брати участь у декількох щорічних традиційних програмах, що фінансуються Фондом:

Fulbright Scholar Program - передбачає проведення досліджень в університетах США на період від трьох до дев'яти місяців. У ній можуть брати участь кандидати та доктори наук; аспіранти, які завершують дисертацію; діячі культури; фахівці з бібліотекарства; журналісти; дослідники без наукового ступеня з досвідом роботи не менше п'яти років.

Fulbright Research and Development Program – дослідницька програма для молодих викладачів та науковців, журналістів, фахівців з бібліотечної, музейної, архівної справи та спеціалістів у галузі управління культури. У конкурсі можуть брати участь науковці та спеціалісти з дворічним професій-

ним досвідом, віком до 40 років, які ще не мають наукового ступеня, та молоді кандидати наук (не пізніше п'яти років після захисту).

Fulbright Foreign Language Teaching Assistant Program – стажування з викладання української мови (асистенція американським викладачам) в університетах/коледжах США тривалістю дев'ять місяців. У конкурсі можуть брати участь викладачі-початківці та молоді фахівці, які спеціалізуються з лінгвістики, української літератури, перекладацьких студій, комунікацій, журналістики, американських студій, викладання англійської мови.

Fulbright Graduate Student Exchange Program – навчання в університетах США від одного до двох років для здобуття ступеня магістра. У конкурсі можуть брати участь студенти старших (III-VI курсів), випускники українських ВНЗ, аспіранти I-II курсу та молоді спеціалісти.

Змогу запросити до себе американських викладачів мають українські університети. Зокрема, доступні **U.S. Fulbright Scholar Program** (запрошення американських науковців та фахівців різного профілю для викладання й проведення досліджень на термін від одного семестру до двох) та **U.S. Fulbright Specialist Program** (запрошення фахівців на термін від двох до шести тижнів для читання лекцій, участі у наукових

програмах та конференціях, консультування з питань управління освітою, проведення семінарів, осучаснення навчальних програм й оновлення навчальних матеріалів, започаткування спільних наукових проектів та програм обмінів).

Незважаючи на традиційно великі конкурси серед кандидатів на участь у програмах, які фінансуються Фондом, подаватись на них варто: поперше, стажування добре фінансується, а в Америку можна брати й членів своєї родини.

По-друге, виграти конкурс реально: про свій надихаючий досвід проведення північного наукового стажування в університеті міста Талса штату Оклахома на зустрічі розповіла професорка кафедри фармації ВНМУ Вікторія Родінкова.

Більше інформації можна знайти на сайті www.fulbright.org.ua.

«ММ»

Фотофакт Про екологію - творчо

Нестандартно виконали наприкінці першого семестру підсумкове завдання з предмету «Етичні проблеми в медицині» іноземні студенти-третьокурсники. Замість того, аби писати традиційну контрольну, майже половина потоку, а це близько ста чоловік, вирішила підготувати міні-дповіді, які стосуються екологічної тематики, зокрема, проблем очистки води та знищення лісів.

- Я запропонувала студентам на вибір написання контрольної або самостійне виконання творчої роботи. І ті міні-дповіді, які підготували студенти, їхні однокурсники сприйняли

дуже емоційно, - розповідає старша викладачка кафедри філософії та суспільних наук ВНМУ Любов Пономарьова. За її словами, виконання творчого завдання допомогло сту-

дентам розкрити свій потенціал, а автори найкращих робіт візьмуть участь у цьогорічній студентській науковій конференції.

«ММ»

Його девіз – служити дітям

Нещодавно до бібліотеки Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова завітав гарний фахівець і чуйний лікар, творча особистість і цікава людина – кандидат медичних наук, доцент кафедри пропедевтики педіатрії Липко Михайло Романович. Відвідати захід поспішили лікарі-інтерни, що спеціалізуються по педіатрії, студенти та співробітники бібліотеки.

Медичний стаж Михайла Романовича сягає 56 років, із них 47 років він віддав педіатрії. У його спогадах залишилася інтернатура в Хмельницькій обласній дитячій лікарні, напружені дні у Деражнянській центральній районній лікарні, де три роки свого життя віддав своїм маленьким підопічним.

За цей період накопичив великий досвід по збереженню здоров'я ді-

тей, вилікував тисячі малюків. А найголовнішим своїм досягненням Михайло Романович вважає те, що у його лікарській практиці не було жодної дитячої смертності. Відвідувачі заморожено слухали про різні випадки із його практики – і радісні, і сумні, проте щирі та відверті, які надихали на позитив і виховували гордість та любов до своєї професії.

Ось уже 43 роки поспіль Михайло Романович Липко працює в рідному Вінницькому медичному університеті і до сьогодні систематично проводить наукову і педагогічну роботу, передаючи свої знання та вміння студентам, які поважають його як вимогливого і об'єктивного викладача і наставника. Він поділився власними поглядами на професійне своєчасне виконання всіх лікувально-діагностичних заходів. Його напутні слова про те, що молоді лікарі повинні приділяти велику увагу діагностиці,

навчитись добре оцінювати мікросимптоми, щоб правильно поставити діагноз хворій дитині, запам'ятав кожний присутній. А ще незабутнім було головне кредо Михайла Романовича: «Лікар-педіатр повинен бути добрим, чесним, щоб його любили діти і він любив дітей».

Михайло Романович – всебічно розвинута особистість, має власну суспільну позицію. Свого часу активно займався громадською діяльністю. В період аварії на Чорнобильській АЕС очолював бригади спеціалістів щодо надання допомоги населенню, яке постраждало в Житомирській області (Народичі, Першотравневе Овруцького району). У 1987 році згідно наказу МОЗ очолював бригаду студентів VI курсу та лікарів в місті Яван Таджикиської республіки.

Працівники бібліотеки М. Мельник та І. Гулик доповнили розповідь М. Р. Липка заздалегідь підготовленою відеопрезентацією світлин «Етапи життя», де висвітлили його шкільні роки, студентський період навчання в Одеському медичному училищі та Вінницькому медичному інституті, трудові будні в колі колег і студентів та особисті захоплення.

Швидкоплинний час, зустріч наближалася до завершення. Всі присутні мали змогу отримати кваліфіковані відповіді на свої запитання. Гарним подарунком для відвідувачів була «музична нота», адже Михайло Романович ще й гарно співає. Багато років є солістом хороших колективів «Дзвін», «Просвіта», «Родинне джерело». Тож українські пісні «Два кольори», «Журба», «Гандзя» у його виконанні налаштували всіх присутніх на оптимістичний і святковий настрій.

**Неліна Кравчук,
директор бібліотеки**

Професор Сергій Дмитрович Хіміч:

«У першу чергу я – хірург»

20 січня відзначив свій ювілей професор, доктор медичних наук, завідувач кафедри загальної хірургії ВНМУ Сергій Дмитрович Хіміч. Про свій шлях у медицину, про мету професійного життя та про роботу комітету з біоетики, який він очолює, ювіляр розповів читачам «Молодого медика»

Про географію та біологію

У школі мені подобалися два предмети: географія та біологія. І спочатку я віддавав перевагу саме географії. У п'ятому класі самостійно пройшов програму за шостий, сьомий, восьмий та дев'ятий класи та виграв шкільну вікторину у дев'ятикласників. А з сьомого класу почалася біологія, спочатку вона перетиналась із географією: які тварини в яких країнах живуть, а у восьмому класі був вже предмет «Людина», який мені ще більше сподобався. І після восьмого класу я вступив до Бершадського медичного училища. Навчатися подобалося, закінчив на «відмінно».

Про армійський досвід

Тверде рішення стати медиком прийшло під час служби в армії. Там у якості фельдшера я отримав колосальний досвід. Служив я у Закарпатті, там було дуже багато пацієнтів із гнійничковими захворюваннями, доводилося мати справу і з панариціями, і з фурункулами, і з карбункулами, і травми були різні, і поранення, і кровотечі, і вивихи доводилося вправляти. Замість двох добових чергувань на місяць мав 14-15, через добу, у своїй роті практично не бував, навіть ночував у санчастині. Перших три чотири місяці було важкувато. В гарнізоні було більше десяти тисяч військовослужбовців і троє лікарів. Але двоє із них були щойно з медінститутів, після шостого курсу, як зараз інтерна. І на той час як я мав півтора річну практику, вони навіть боялися до хворого підійти.

Про підводний човен

Ще під час служби спробував вступити до військово-медичної академії у Ленінграді (нині Санкт-Петербург), на той час єдиної в Радянському Союзі. Конкурс був колосальний, 70-80 чоловік на місце. Мені не вистачило одного бала, але, можливо, це і добре. Бо за станом здоров'я я проходив на другий та четвертий факультети – це були морський флот та повітряно-десантні війська, – а за психологічними тестами був на третьому місці. І в комісії дуже сумували, що я не проходив. А якби пройшов – міг би потрапити на підводний човен, і невідомо ще, як би склалося моє життя. А так я повернувся додому, підготувався і вступив до Вінницького медичного інституту.

Про СНТ

На першому курсі я був заступником комсорга, з другого по третій курс – членом комсомольського бюро лікувального факультету, а на четвертому-шостому курсах і під час проходження клінічної ординатури був головою Студентського наукового товариства інституту, майже сім років. А потім вже був куратором СНТ від Вченої ради. За той час було багато чого вперше зроблено. Вперше випустили програму студентської наукової конференції друкарським способом, у типографії – до того друкували на машинці. Вперше було опубліковано нарис про історію СНТ та підведені підсумки за сорок років його діяльності. Вперше, разом із професоркою Оленою Герасимівною Процек, розробили методичні вказівки щодо ведення студентських наукових гуртків, ведення протоколів їхніх засідань, які, знову ж таки, видали типографським способом, що на той час було прогресивним.

Про кафедру

Ще коли я тільки вступив до інституту, я знав, що хочу бути хірургом. І не міг дочекатися другого семестру другого курсу, коли починали вивчати хірургію. Тому вже на першому курсі я записався на хірургічний гурток на кафедру загальної хірургії й до шостого курсу був у цьому гуртку. І на цій же кафедрі я і клінічну ординатуру проходив, і старшим лаборантом був, і тут же й асистентом кафедри став, і доцентом, і професором – і тепер вже завідувач кафедрою. Я тут вже майже 40 років.

Про роботу в кардіоцентрі

Із першого вересня 1980 року, коли

я вступив до інституту, і до кінця шостого курсу, я на півставки працював фельдшером у кардіологічному центрі Пироговської лікарні. Двічі на тиждень були нічні чергування: один раз на вихідних та один раз – на тижні. За одне чергування доводилося 18-20 крапельниць ставити. Я багато чому там навчився, і мені пропонували перейти до кардіології, але я мріяв тільки про хірургію.

Про першу операцію

Першою моєю самостійною операцією була апендектомія. Я в той день був асистентом на трьох операціях, а на четвертій лікар каже: «Міняємось місцями». Я знав, як все робити, але трохи нервував. Та все зробив правильно, та й доктор був поряд. Це було в четвертій міській лікарні. Там я працював після закінчення інституту, а останні роки 14 працював у колишній залізничній лікарні, яка тепер є університетською клінікою.

Про комітет з біоетики

Головна задача комітету – не заважати науковцям. Справа у тому, що всі етичні програми дуже заангажовані з точки зору всіляких рекомендацій, рішень, законотворчих актів. Все це потрібно записувати, складати, розглядати. І науковцям немає часу цим займатися. Тому колись вже нині покійний академік Кундієв Юрій Ілліч, голова комітету з біоетики при НАН України, казав: «Головне – створити науковцям умови, аби вони могли спокійно працювати, але в межах правового поля. По-друге, якщо можна замінити вид піддослідних тварин на нижчий або зменшити їхню кількість – зробіть це. І третє: якщо можна замі-

нити усіх піддослідних тварин математичним моделюванням - замініть». Що стосується людей, які беруть участь у дослідженнях, то дуже велика увага приділяється їхній поінформованій згоді. Вони мають знати все про можливі ризики та про своє право у будь-який час вийти з дослідження. Я очолюю комітет вже понад десять років, і весь цей час нормативні акти, якими ми керуємося, змінюються та вдосконалюються. Але суть залишається незмінною. Іноді доводилось забороняти теми, хоча таких випадків було небагато. Наприклад, якщо у ході дослідження планувалося використати препарат, який не був зареєстрований в Україні. Або дані, отримані у ході експериментів над тваринами, дослідники планували одразу використати в операціях, які робилися людям; чи хотіли б використати нові лікарські препарати без дозволу фармкомітету. Якщо інші аналогічні комітети оцінюють вже готові дисертації, то ми розглядаємо матеріали спочатку на етапі планування і в разі необхідності одразу вносимо корективи.

Про покликання

Безумовно, у першу чергу я – хірург. Але так склалося, що доводиться виконувати різнопланову роботу: і хірургічну, і наукову, і організаційну. І все це настільки переплелось, що не можна розірвати. Якщо говорити про науку, то мені подобається напрямок, в якому я працюю: хірургічні захворювання на фоні ожиріння. У мене і докторська дисертація на цю тему, і публікації, і статті, і мої дисертанти працюють в цьому напрямку. Пацієнти з ожирінням і без нього – це зовсім різні люди. А протоколів для їхнього лікування практично немає, і їх потрібно розробляти.

Про відпочинок та родину

На відпочинку я граю в шахи. У минулому й позаминулому роках виступав за університет на змаганнях серед викладачів вищих навчальних закладів області. Багато вільного часу проводжу з родиною. У мене жінка лікар, два сина лікарі та невістка-лікарка. Сини свій шлях обрали самі, хоча бачили, що бути лікарем не так просто.

Спілкувалась
Катерина Баркалова

Професор Святослав Васильович Черкасов – ювіляр!

1 лютого відзначив своє 70-річчя доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії та суспільних наук, Святослав Васильович Черкасов.

Народився ювіляр у селі Студениця Коростишівського району на Житомирщині, в сім'ї лікаря. Його батько, Василь Сергійович, під час Другої світової війни був начальником військового госпіталю та мав посаду лікаря I ранга.

Медичну освіту Святослав Васильович отримав у Львівському державному медичному інституті, який закінчив у 1973 році. Крім того, закінчив аспірантуру Інституту філософії АН СРСР 1976 році, докторантуру Інституту філософії РАНу 1994 році. У листопаді 1993 році в Інституті філософії РАН (м. Москва) захистив докторську дисертацію; у жовтні 1996 р. в Інституті філософії НАН України відбувся перезахист його докторської дисертації.

Свою викладацьку діяльність Святослав Васильович поєднував з лікарською справою: з 1973 по 1975 рік він працював в інституті швидкої допомоги імені М. В. Скліфосовського (м. Москва). Крім того, був старшим викладачем кафедри філософії Львівського медичного інституту, старшим викладачем Вітебського медичного інституту (Білорусь), старшим викладачем Дніпропетровського медичного інституту та доцентом кафедри Полтавської медичної стоматологічної академії.

У Вінницькому національному медичному університеті ім. М. І. Пирогова Святослав Васильович працює з 22 січня 2003 року. У лютому 2004 року його було обрано на конкурсній основі завідувачем кафедри філософії, а з вересня 2008 року професор Черкасов обіймає посаду завідувача об'єднаної кафедри філософії та суспільних наук ВНМУ.

Філософські проблеми медицини ювіляр вивчає та досліджує протягом 46 років. До кола наукових проблем, над якими працював і продовжує працювати Святослав Васильович входить логіка й теорія пізнання, історія філософії, філософські питання

медицини. Загалом професор Черкасов опублікував 95 наукових праць, в тому числі – одну монографію та один підручник, підготував одного кандидата філософських наук, а 16 написаних ним статей вийшли друком у журналах, що індексуються у міжнародній наукометричній базі Scopus.

Наразі ювіляр як керівник працює над комплексною науковою темою «Людина та її здоров'я у сучасних умовах урбанізації. Теоретичні проблеми валеології».

Черкасов Святослав Васильович – член Наукової ради з сучасних проблем медицини, комісії зі стандартизації освіти при МОЗ України, член вченої ради університету та медичних факультетів. Бере активну участь у науково-теоретичних та науково-методичних конференціях університеті та за його межами. Постійно вдосконалює свій науково-теоретичний рівень та педагогічну майстерність. Користується повагою серед студентів, аспірантів і професорсько-викладацького складу університету.

Колектив кафедри філософії та суспільних наук та редакції «Молодого медика» щиро вітає Святослава Васильовича із ювілеєм та бажає йому щастя, здоров'я, натхнення та творчої наснаги на довгі роки.

Бібліотека ВНМУ започаткувала конкурс читців-декламаторів

Конкурс читців-декламаторів «Поетичні віражі» започаткований бібліотекою ВНМУ з нагоди Всесвітнього дня поезії.

Його координатор, завідувачка відділом культурно-просвітницької роботи бібліотеки Гулик І. В. говорить, що конкурс покликаний створити умови для розкриття творчого потенціалу студентів, виявити найбільш талановитих та артистичних читців-декламаторів і сприяти подальшому розвитку їх талантів.

Конкурс проводиться в двох номінаціях, до однієї з яких будуть прийматись віршовані твори українських та зарубіжних авторів (мовою оригіналу), а до іншої – власні твори.

Учасники конкурсу будуть оцінюватись за рівнем виконавської майстерності, дикцією, постановкою голосу, сценічним образом, емоційністю.

Додатковим критерієм, який допоможе здобути перемогу, є творчий підхід. Журі оцінюватиме костюми, музичний супровід та будь-який кре-

атив у виконанні конкурсних творів.

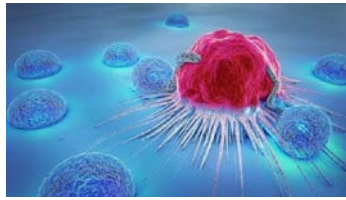
У конкурсі читців можуть брати участь студенти ВНМУ та інших ЗВО м. Вінниці. Реєстрація учасників конкурсу проводиться з 16 лютого до 16 березня в бібліотеці, у відділі культурно-просвітницької роботи (III поверх, коворкінг-центр).

Нагородження переможців дипломами та пам'ятними подарунками відбудеться 21 березня у рамках відзначення Всесвітнього дня поезії.

«ММ»

Штучний інтелект може допомогти прогнозувати рак

Вчені використали штучний інтелект для прогнозування розвитку ракових захворювань. Це може допомогти лікарям розробити ефективне лікування для кожного пацієнта, повідомляє ВВС.

Група вчених під керівництвом Інституту ракових досліджень Лондона та Единбурзького університету, розробила нову техніку під назвою «револьвер». Вона допомагає виявити закономірності мутації в ДНК під час ракових захворювань та використати цю інформацію для прогнозування майбутніх генетичних змін.

Дослідники відзначають, що дуже мінлива природа пухлин є однією з найбільших проблем у лікуванні раку. Якщо лікарі зможуть передбачити, як розвиватиметься пухлина, вони зможуть втручатися у процес раніше. Це дозволить зупинити розвиток раку та збільшить шанси на виживання пацієнта.

Команда також виявила зв'язок між певними послідовностями повторних мутацій пухлини та результатами виживання. Це говорить про те, що закономірності мутацій ДНК можна використати як індикатор прогнозу, що допомагає сформувати майбутнє лікування.

Під час дослідження вчені використали 768 зразків пухлин 178 пацієнтів, які були хворими на рак легенів, молочної залози, нирок та кишківника травного тракту. В кожному конкретному випадку аналізували та порівнювали дані стосовно змін у пухлині.

Визначивши повторюваний набір даних та поєднавши це з сучасними знаннями про біологію та еволюцію раку, вчені могли передбачити майбутню траєкторію розвитку пухлини.

Якщо буде встановлено, що пухлини з конкретним набором даних розвивають опір до певного лікування, то нову методологію можна використати для прогнозування ефективності лікування окремого пацієнта.

Доктор Андреа Сотторіва, який є керівником групи з еволюційної геноміки та моделювання в Інституті ракових досліджень Лондона, сказав: «Ми розробили потужний інструмент штучного інтелекту, який може спрогнозувати розвиток пухлин на основі певних видів мутації, які досі залишаються прихованими у складних наборах даних. За допомогою цього інструменту ми сподіваємось усунути основний «козир» раку - його непередбачуваність», - вважає вчений. За його словами, з появою можливості зазирати у майбутнє у нас з'явиться інструмент для втручання у процес лікування на більш ранній стадії, для прогнозування розвитку раку.

Професор цього ж інституту Пол Воркмен додав: «Еволюція раку є найбільшою проблемою, з якою ми стикаємося при розробці лікування, яке було б найефективнішим для пацієнтів. Якщо ми зможемо спрогнозувати, як розвиватиметься пухлина, можна змінювати лікування ще до виникнення стійкості до препаратів, і таким чином бути на крок попереду від раку», - вважає він.

За його словами, з новим підходом можна розробляти індивідуальне лікування на більш ранній стадії раку. При цьому буде можливість адаптувати його до особливостей кожної окремої пухлини та прогнозувати, як така пухлина буде виглядати в майбутньому.

Холодне повітря спричиняє підвищення тиску
Англійські гігієністи встановили, що проживання в будинку з охолоджуючим мікрокліматом може бути фактором ризику виникнення гіпертонії. Вчені вважають,

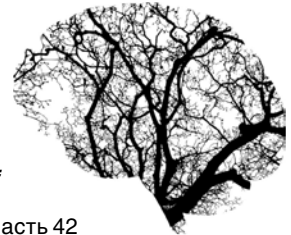
що температура повітря в будинку (житлових кімнатах) повинна обговорюватися з людьми, які знаходяться під загрозою виникнення гіпертонічної хвороби. Багато факторів ризику гіпертонічної хвороби вже в домі: вік, сімейна історія гіпертонії, нездорова дієта, надмірна вага, куріння, алкоголь.

Дослідження показало, що при кожному зниженні температури повітря житлової кімнати на 1°C спостерігається збільшення систолічного артеріального тиску на 0,48 мм рт.ст. і діастолічного артеріального тиску 0,45 мм рт.ст. Автори дослідження вважають, що мінімальною температурою повітря в житловому приміщенні для людей, які хворіють на гіпертонічну хворобу, має бути 21°C. Новий фактор ризику гіпертонічної хвороби – низька температура повітря в житловому приміщенні – ставить лікарів перед необхідністю брати до уваги внутрішню температуру повітря житлового приміщення, оскільки це може вплинути на визначення діагнозу, а ті хворі, які хворіють на гіпертонічну хворобу і проживають в прохолодних житлових приміщеннях, потребують більш високих доз ліків. Нормальним вважається артеріальний тиск: систолічний між 120 - 80 мм рт.ст., а діастолічний 90 - 60 мм рт.ст. Для України такі дані є дуже важливими, адже в нас люди похилого віку, які хворіють на гіпертонічну хворобу, взимку часто мерзнуть.

Джерело: <https://journals.lww.com>

Ефективність стимуляції мозку в лікуванні хвороби Альцгеймера залежить від віку людини

Нове дослідження американського університету Джона Гопкінса показало, що стимуляція мозку для лікування ранніх проявів хвороби Альцгеймера є неефективною, повідомляє Journal of Alzheimer's Disease.

У новому дослідженні взяло участь 42 особи з ранньою формою хвороби: у першу групу потрапили люди до 65 років, а решта опинилась у другій. Учасникам робили стимуляцію мозку, подібну до тієї, яку успішно застосовують для людей з хворобою Паркінсона. Всі учасники проходили тести на розвиток пам'яті та пізнавальної функції. В результаті, вчені побачили, що для осіб до 65 років стимуляція не вплинула на перебіг хвороби. Однак віковій групі за 65 років стимуляція допомогла уповільнити дегенеративні процеси.

«Наші результати дозволяють припустити, що, розглядаючи глибоку стимуляцію мозку як лікування хвороби Альцгеймера, ми скоріше за все повинні зосереджуватися на людях, які старші за 65 років», – розповів Джеллі-Марі Лутсакос, доцент кафедри психіатрії та поведінки в Медичній школі університету Джона Гопкінса. – Зараз в роботах планується проведення масштабнішого дослідження, яке охопить саме цю вікову категорію».

У Луїсвіллі визначили найгірші для алергиків райони

В американському Луїсвіллі визначили райони, найнебезпечніші для хворих на астму. Мерія міста у партнерстві з постачальником медичних послуг Propeller Health встановила GPS-трекери в середині всіх інгаляторів.

Це допомогло зіставити місця використання інгалятора з даними про якість повітря. В результаті посадові особи з комісії охорони здоров'я зможуть краще розуміти, в якому районі слід докласти додаткових зусиль для дотримання необхідних норм, повідомляє slideshare.net.